

Uzasadnienie

Wprowadzane w planie ochrony zmiany są wynikiem kontroli nadzorczej przeprowadzonej na podstawie § 5 ust. 2 i 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespolonej administracji rządowej (Dz. U. Nr 222, poz. 1754) przez Ministra Środowiska. Minister Środowiska dokonując kontroli zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie stwierdził w nim następujące uchybienia:

- 1) *W § 4 ust. 2 kontrolowanego zarządzenia wątpliwość budzi sposób wskazania przyrodniczych i społecznych uwarunkowań realizacji celu, o którym mowa w § 4 ust. 1. Ww. uwarunkowania zostały sformułowane nie jako uwarunkowania realizacji celu, ale jako cele do osiągnięcia: utrzymanie populacji rzadkich i ginących gatunków ptaków siewkowych, zachowanie ekosystemu rzecznej Wisły, ograniczenie liczebności norki amerykańskiej, lisa, jenota i szopa pracza, określenie sposobów zagospodarowania obszarów otaczających rezerwat, udostępnienie rezerwatu do połowu ryb;*
- 2) *także w § 10 ust. 1 punkt 2 „nie należy wydobywać oraz składować w rezerwacie i jego otulinie piasku i żwiru dla innych zadań niż cele publiczne” oraz punkt 3 „należy zachować dotychczasowy sposób przeznaczenia i użytkowania gruntów w rezerwacie i jego otulinie, z wyjątkiem realizacji inwestycji liniowych celu publicznego, dla których brak jest rozwiązań alternatywnych” należy zastąpić odpowiednio: punkt 2 „nie należy wydobywać oraz składować w rezerwacie i jego otulinie piasku i żwiru” oraz punkt 3 „należy zachować dotychczasowy sposób przeznaczenia i użytkowania gruntów w rezerwacie i jego otulinie”. Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 6, 8, 9, 22 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 z późn. zm.) w rezerwatach przyrody zabrania się użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzania, zanieczyszczania i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody, pozyskiwania skał, niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów, wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu. Jednocześnie zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, po zasięgnięciu opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska, może zezwolić na obszarze rezerwatu przyrody na odstępstwa od ww. zakazów, jeżeli jest to uzasadnione potrzebą ochrony przyrody lub realizacji inwestycji liniowych celu publicznego, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i po zagwarantowaniu kompensacji przyrodniczej;*
- 3) *ponadto w uzasadnieniu kontrolowanego zarządzenia podana została informacja, iż „w związku z tym, że teren rezerwatu pokrywa się powierzchniowo z obszarem Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły PLH140029, dla którego nie ustanowiono planu zadań ochronnych, uwzględniono w projekcie planu ochrony, zgodnie z postanowieniami art. 20 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody, zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000”, w związku z powyższym zastrzeżenia budzi fakt, iż w załączniku nr 5 do kontrolowanego zarządzenia nie zostały określone działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony, co jest naruszeniem art. 28 ust. 10 pkt 4 lit. c ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.*

Mając na względzie powyższe, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie wprowadził do planu ochrony zmiany w zakresie wskazanym przez Ministra Środowiska.

W ramach przeprowadzonych konsultacji społecznych, celem zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie

środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283, z późn. zm.), Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie poinformował o przystąpieniu do zmiany planu ochrony, możliwościach zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu, podając tę informację do publicznej wiadomości poprzez:

- 1) wywieszenie obwieszczenia w siedzibie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i na stronach internetowych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie;
- 2) wywieszenie obwieszczenia w siedzibie właściwego miejscowo urzędu gminy;
- 3) wywieszenie obwieszczenia w siedzibie Wód Polskich;
- 4) umieszczenie obwieszczenia na łamach lokalnej gazety.

W trakcie przeprowadzonego postępowania z udziałem społeczeństwa nie wpłynęły żadne uwagi do projektu zarządzenia.

Projekt zarządzenia został, zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, przesłany Radzie Gminy Bodzanów i Radzie Gminy Słubice celem zaopiniowania.

Rada Gminy Bodzanów uchwałą nr 180/XVI/2020 z dnia 26 lutego 2020 r. pozytywnie zaopiniowała projekt zarządzenia.

Rada Gminy Słubice uchwałą nr XIII.98.2020 z dnia 7 lutego 2020 r. negatywnie zaopiniowała projekt zarządzenia. W uzasadnieniu swojej uchwały Rada wskazała „W przekonaniu radnych Rady Gminy Słubice samo istnienie wysp oraz piaszczystych łach na rzece Wiśle i uznanie ich za rezerwat przyrody pn. Kępa Wykowska zwiększa zagrożenie powodziowe dla znacznej części terenu Gminy Słubice. Brzmienie proponowanych zapisów w projekcie przedłożonego Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie w §10 ust.1, pkt 2 (nie należy wydobywać oraz składować w rezerwacie i jego otulinie piasku i żwiru) pod znakiem zapytania stawia możliwość rozpoczęcia prac związanych z udrożnieniem koryta rzeki. Gmina Słubice jest gminą typowo rolniczą. Od wielu lat Gmina Słubice boryka się z problemem bezpieczeństwa powodziowego. Powódź w roku 2010 spowodowała wielomilionowe straty w infrastrukturze oraz zniszczyła dobytek wielu pokoleń mieszkańców. Samorząd Gminy wielokrotnie apelował o konieczność pogłębienia koryta rzeki Wisły oraz doskonalenie infrastruktury przeciwpowodziowej. Przekazane do zaopiniowania Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu Kępa Wykowska wyraźnie ogranicza zakres działań mogących przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców i uchronienia ich przed kolejnymi powodziąmi. Rada Gminy biorąc pod uwagę dobro mieszkańców gminy, zabezpieczanie ich dobytku, zdrowia i życia nie może pozytywnie zaopiniować w/w zarządzenia.”

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie po przeanalizowaniu wniesionej uwagi ustalił, co następuje. Wprowadzone w planie ochrony zmiany są wynikiem rozstrzygnięcia nadzorczego wydanego przez Ministra Środowiska. Rozstrzygnięcia te uważane są w doktrynie prawnej, jako akt administracyjny kończący postępowanie nadzorcze. Konkretyzują one środek nadzoru, który organ kontrolujący chce zastosować wobec kontrolowanej regulacji prawnej. Jak każde rozstrzygnięcie podlega ono wykonaniu, a nie wypełnienie jego postanowień może skutkować uchynieniem całego aktu prawnego. Wskazać w tym miejscu należy dodatkowo w kwestii podejmowania działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym, że w chwili zaistnienia na obszarze rezerwatu sytuacji, która stwarza zagrożenie dla zdrowia, życia czy też mienia ludzi, zwolnienie od obowiązujących zakazów wynika bezpośrednio z art. 15 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie przyrody i nie wymaga konkretyzacji w żadnej innej formie. Wprowadzenie planem ochrony ograniczeń w tym zakresie stanowiłoby wykroczenie poza ramy ustawowego upoważnienia.

Projekt zarządzenia został uzgodniony przez Wojewodę Mazowieckiego.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem wprowadzenia zarządzenia, jest zmiana zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 15 listopada 2018 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Wyspy Białobrzeskie (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 11279), zgodnie z przedstawionymi przez Ministra Środowiska zaleceniami pokontrolnymi.

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Projekt zarządzenia będzie oddziałował:

- 1) jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty, które znajdują się lub znajdą w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją;
- 2) na Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie.

3. Konsultacje.

Projekt zarządzenia jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego podlega:

- 1) na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1464) uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim;
- 2) na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55) zaopiniowaniu przez właściwą miejscowo radę gminy;
- 3) na podstawie art. 19 ust. 1 a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55) procedurze udziału społeczeństwa przewidzianej przez ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283, z późn. zm.).

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia nie pociągnie za sobą skutków finansowych dla budżetu państwa.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zapisy w projekcie zarządzenia nie będą miały wpływu na rynek pracy.

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Regulacja objęta przedmiotowym zarządzeniem jest objęta prawem UE. Zarządzenie swym zakresem obejmuje: teren objęty ochroną w ramach sieci Natura 2000 specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO) na podstawie Dyrektywy Unii Europejskiej 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej flory i fauny PLH140029 Kampinoska Dolina Wisły oraz dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków, w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000, jako specjalny obszar ochrony ptaków PLB140004 Dolina Środkowej Wisły. Projekt zarządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.